

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Ponamerno štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm. ovrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanjši pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Platljivo in uitojljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Mestni svet ljubljanski razpuščen!

Prišlo je torej, kar se je pričakovalo. Ljubljanski mestni svet je razpuščen. Potem, ko je bil Hribar ponovno in soglasno izvoljen županom in je izvolitev tudi vsprejel, je bilo takoj povsem jasno, da bi mestni svet razpuščen. Vendar ne bi bili mislili, da pojde to tako hitro.

Ko bi naše državne oblastnije tudi v drugih slučajih uradovale tako hitro, bi si res kmalo pridobile glas — modernih administratorjev.

Takrat, ko gre za kako, bodi v interesu posamičnika, bodi v interesu gotove celokupnosti ležečo stvar, takrat si puščajo naše slavne državne oblastnije mesece in mesece in dostikrat tudi leta časa preje, nego se odločajo za kak — navsezadnje navadno še vedno neumen — sklep.

Ali v tem slučaju, ko je šlo za to, da se pokaže „renitentnemu“ mestnemu svetu slovenske prestolice vso moč državne avtoritete, je bil sklep takoj gotov. In brzokone so se ti slavni državni faktorji nadejali, da mestni svet ljubljanski uleži rekuzo. In tako bi bili imeli zopet lepo priliko, da bi bili pokazali svoje administrativne talente, ko bi bili zavlačevali rešitev rekuzo na dolgo in široko, dočim bi bili med tem na ljubljanskem magistratu gospodarili po ljubi volji.

Te načrte jim je prekrizal razpuščen mestni svet, s tem, da je sklenil, da ne vložiti nikakega rekuzo. S tem je vlada po mestnem statutu prisiljena, da v štirih tednih razpiše nove volitve.

Ako tega ne bi storila, bo kršila zakon. Ker je ona po zakonu prva avtoriteta, pokažeta menda naša slavna vlada in nje kranjska ekspozitura, — kateri je toliko ležeče na avtoriteti — v tem slučaju sami, kako treba spoštovati — avtoriteto!

V štirih tednih bodo torej v Ljubljani razpisane nove volitve, ako se ne bo kršil zakon!

Da vidimo torej!!!

LJUBLJANA 31. (Priv.) Občinski svet je razpuščen. Ob petih popoldne se je vršila zadnja seja mestnega sveta, ki je sklenil enoglasno, da ne vložiti nikakega rekuzo. Mesto je popolnoma mirno.

LJUBLJANA 31. (Uradno.) Deželna vlada je danes razpustila ljubljanski mestni svet in poverila začasno vodstvo poslov nekemu uradniku deželne vlade.

Mestni svet se namerava v kratkem sestati v še eno sejo, da bi eventualno sklepal o morebitnem rekuzu. (Kakor

PODLISTEK

Slovenska žena

Referirala gđc. zbit. RUSOVA na shodu narodno-radikalnih abiturientov v Trstu 26. in 27. avg. 1910

Očrtali smo nekako v glavnih potezah polje, na katerem naj bi razvijala žena svoje delovanje, toda vse bi bila zopet le teorija, dokler nimamo realne podlage, na kateri bi začele zidati Slovenke svojo stavbo. Udeležitev teh načrtov bo možna le tedaj, kadar bodo Slovenke vseh stanov koncentrirale svoje moči v skupnem delu v dosegu svojih težnjaj, svojih stremljenj. Treba torej enotne vezi, ki bi vezala žensktvo vseh slojev in to bi bila močna krepka organizacija, ki bi spojila žensktvo vseh stanov. In vprašajmo se: ali imamo Slovenke organizacijo, v katero bi zamogle vstopiti naše žene, da bi delovale v naprednem, modernem duhu?

Ako se ozremo po naših ženskih organizacijah, opazimo, razun nekaterih stanovskih društev, dve najpomembnejši, v katerih se zrcalijo razmere naše dobe. In to je klerikalna „K. S. Z.“, ki je zelo delavna in pa „Splošno slovensko žensko društvo“, sloveče na naprednem programu, a skrajno nedelavno. Slovenska javnost, predvsem ono izobraženo žensktvo, kolikor ga imamo, naj vendar še enkrat odpre oči in opazuje agilno delovanje klerikalcev med našim žensktvom. Kako globoko je že poseglo njihovo delo-

razvidno iz nove privatne brzojavke, se je ta seja že vršila in so sklenili, da se rekuzo ne vložiti. Op. vr.)

BRZOJAVNE VESTI.

Sestanek med Aehrenthalom in San Giulianom.

SOLNOGRAD 31. Minister za unanje stvari grof Aehrenthal je ob 11.30 popoldne posetil italijanskega ministra za unanje stvari markiza di San Giuliano. Ministra sta nadaljevala svoje pogovore. Pogovor obeh ministrov je trajal dve uri.

SOLNOGRAD 31. Italijanski minister za unanje stvari San Giuliano, grof Aehrenthal, poslanik vojvoda Avarna, kabinetni načelnik Fasciotti in legacijski svetnik grof Szapary so ob 4-20 popol. s posebnim vlakom odpotovali v Lšl.

Jutri okolu 11. ure bo minister San Giuliano vsprejet od cesarja v audijenci. — Ministra odpotujeta iz Lšla v petek opol. Italijanski minister se poda v Rim.

Ruski veliki knez na Reki.

REKA 31. Ruski veliki knez Nikolaj Nikolajevič je danes zjutraj s posebnim vlakom dospel semkaj inkognito s soprogo in hčerjo. Vlak se je podal do pomola, kjer so se knežje osebe vkrcale na vojno ladjo „Cesarevič“, ki je v spremstvu drugih ruskih vojnih ladij takoj odplul v Bar.

Slavnosti na Cetinju.

CETINJE 31. Carjeva brzojavka, s katero je bil kralj Nikola imenovan maršalom ruske armade, je bil prečitana včeraj po vojaški paradi v navzočnosti kralja in kraljice, diplomatičnega zbora in dostojanstvenikov. — Srbski minister za unanje stvari je poslal kralju in kraljici brzojavko, v kateri najtopleje čestita v imenu srbskega ministerskega sveta in želi, naj bi Bog dal, da prinese novo srbsko kraljestvo pod vlado kralja Nikole Črnogori in vsem Srbom sreče in slave.

Zrakoplovstvo.

HAVRE 31. Na današnji letalni tekmi je Lathan trikrat poletel iz Havra v Trouville in nazaj.

Kolera.

PETROGRAD 31. V zadnjih 24. urah je obolelo na kolero 59 oseb, umrlo jih je 19. Vseh bolnikov je 651.

RIM 31. V zadnjih 24 urah je v pokrajinah Bari in Foggia na novo obolelo na kolero 10 oseb, umrlo jih je pa 12.

Turčija.

CARIGRAD 31. Že nekoliko dni sem je opaziti, da se je protigrški bojkot pojostiril toliko tukaj kolikor v pokrajinah. Tiskovni urad porte dementuje atensko vest, češ, da je dokazano, da so se turške oblastnije udeleževale bojkotnega gibanja v janinskem vilajetu.

CARIGRAD 31. Porta je obveščena, da se je v Kazi Ohridi pričelo razoroževanje.

vanje, zlasti med nižje sloje in prodira polagoma v vse sloje!

In naše „Splošno slovensko žensko društvo“ — kaj stori neki to za izobrazbo svojih članic, kaj za razširjanje izobrazbe med širjimi sloji našega žensktva, kaj za otroka, služkinjo, delavko in druge dolžnosti ženskega društva? Kje je tisto delovanje, ki bi je opravičilo imenovati se splošno žensko društvo?! Edino, kar je hvalevredno, je bogata knjižnica, ki jo posečajo zelo mnogo; drugače pa vlada v društvu popolno brezdelje. Vsako leto par predavanj, ki jih ne prirejajo članice same, marveč razni gospodje pod šifro ženskega društva, dalje nekaj prijateljskih sestankov in razgovorov, nepotrebnih čajevih večerov, občen zbor, na katerem se voli seveda vedno isti odbor. Vloga narodne dame ima danes le še pomen v narodno ogroženih krajih, ko se gre predvsem za vzbujanje navdušenja. Naravno je torej, da v društvu, kjer se stavlja nepremostljiv most med svilo in raševino, ni prostora za priprosto ženo, za delavko. Gotovo pa je tudi v ženskem društvu več izobraženih in zmožnejših članic; toda zakaj trpe te v društvu tako stagnacijo? Jasno je, da je treba temu skoraj od pomoči, zakaj mnogo je mladih in čilnih moči, ki hrepene po delu. Društvo naj bi se duševno prerodilo popolnoma in postalo v resnici splošno slovensko društvo, vsebovalo pa naj bi brez razlike vse sloje in v njem naj zavladala demokratični duh, ne pa puhlost denarne in toaletne aristokracije.

Sarajevo 31. Skupni finančni minister Burian je popoldne dospel v toplice lidže. Na kolodvoru so ga pozdravili civilni adlatusi in drugi načelniki oblastnij.

Solnograd 31. Od včeraj dežuje tu neprenehoma.

Bilbao 31. Delavska zveza je danes z 11 proti 10 glasovom sklenila splošen štrajk.

Bilbao 31. Sodi se, da ne bo včerajšnje proglašnje splošnega štrajka imelo nikakega uspeha. V zvezi delavskih društev vlada popolna nesloga.

Kje tiči zlo?

(Dopis).

II.

Ker biva dandanes velik del državniške modrosti in delavnosti v sestavljanju štativ, radovedni smo, da-li imajo tudi štativisti, ki bi kazala, koliko mesa ali sploh mesnega živeža spada v državi na osebo; kako da je ta živež razdeljen po mestih in na deželi itd.; kaj pravijo k temu v državni službi stoječi izvedenci-zdravniki, ki prihajajo do zaključka, da na deželi mnogo ljudi hira zaradi prešibke hrane?! Draginja mesa vleče za seboj cene vsega ostalega živeža.

Ljudstvo na deželi si uteša glad dandanes večinoma s krompirjem. Ker pa ta živež sam ne zadošča, sega ljudstvo po živilih, ki momentanno omamljajo organizem, tako da misli siromak, da se je nasitil, a v resnici je le ogoljufal svoj lastni želodec, svoj lastni organizem.

Vsled velike stiske, v kateri je dandanes naše kmečko ljudstvo — podlage naroda in države — prisiljen je kmečki človek prodati vse od doma, kar ima le količkaj vrednosti, da se brani za silo denarnim stiskam.

V prejšnjih časih se je prodajalo od kmetije živino, jajca, vino, maslo itd. Doma je pa ostala moka razne vrste, svinjina, sir za domačo rabo itd. Dandanes pa gre vse to v mesto; ali pa prihajajo kupci naravnost na dom iskat; in v mesto odhaja tudi glavni živež kmečke družine, — mleko.

Ali so mlekarne v ubožnih krajih res tak blagoslov božji, kakor se jih opeva, o tem nas pouči šele bodočnost in bojim se, da ne v naše veselje.

Mlekarne res plačujejo mleko dražje, nego se ga je nekaj prodajalo; zato si pa kmet odtrguje tudi zadnjo žlico mleka od svojih ust in se ga pošilja v mlekarne, in ta v mesto.

Namesto mlečne kave pa pijejo na kmetih črno kavo. Da, poznam krajev, kjer mešajo črno kavo z žganjem in to žlobudro pijejo vsaj po trikrat na dan.

Razun kave pije kmet dandanes vino. Kaj pa je vino, pito na lačen želodec, tega ne vedo osrečevalci ljudstva, ker oni pijejo vedno le na „dobro podlago“.

Kakšno pa je ljudstvo vsled take hrane? Tudi tu se že kažejo posledice.

Stopi le v nedeljo v cerkev na deželi in pogled mladino nekoliko natančneje!

Misel o vseslovenskem ženskem društvu ni izražena prvič, pisala je o njej že „Slovenka“, a v drugi obliki. Po njenem mnenju naj bi tvorile žene stanovske organizacije in te bi bile vtelesene v vseslovenskem ženskem društvu. Ker se pa to v doglednem času ne bi izvršilo, bi bilo najprimernejše, da bi v splošnem ženskem društvu našle svoje zavetje žene vseh stanov. Društvo samo pa naj bi potem dajalo inicijative, da bi se organizirale članice posamičnih stanov v društva, skrbeča predvsem za interese svojega stanu.

Žensko društvo pa naj si vzame za svojo parolo: donášati izobrazbo slovenski ženi, zakaj to je v sedanji dobi najbolj pereča točka ženskega vprašanja na Slovenskem. Narod, ki nima izobraženega žensktva, nima bodočnosti. Govoriti še enkrat o področju ženskega društva, bi bilo preveč, saj smo itak že omenili, koliko dela čaka slovensko ženo na raznih poljih.

Kar se tiče delovanja ženskega društva, je brezdvomno najprikladnejše mesto v osrčju Slovenije — v Ljubljani.

Tu si naj utrdi društvo najprej močno pozicijo in šele potem naj razširi svoj delokrog po drugih mestih in po deželi, da bo v istini vseslovensko. Jasno je, da slovensko žensko društvo, kakršno obstoja sedaj, nikakor ni zmožno v to, da bi začelo z uredničevanjem teh načrtov; potrebna je pač popolna reforma, popolna reorganizacija. Ta pa ni možna prej, dokler nedelavne članice ne izginejo s pozorišča in ne nastopijo

Zastoj ti išče oko lepih, življenja polnih fantov in deklet. Mesto nekdanjih kmečkih „hrustov“ in „bunk“, stoji pred teboj le kočene, sloke in šibkotne postave obojega spola, obležene v napolmoderne cunje iz daljnih židovskih tovarov.

Posebno žaloben pa je pogled na nežno mladino, ki je komaj dorasla šolski dobi. — Mesto okrogločrnih kmečkih otrok, s polnimi udi, rudečimi lici in živimi očmi, vidiš pred seboj drobna človeška bitja upadlih lic in vrtilih oči, ki tiče globoko v lobanjskih duplinah in katere okrožuje neka neprijetna senca, kakor opažamo navadno pri bolnikih.

Lahko rečemo z mirno vestjo: glavni živež kmečkega ljudstva sestavlja dandanes krompir, ki ga spremljata kofein in alkohol! In temu pogrebemu sprevodu dela parado še nikotin (strup iz tobaka).

Tacih blagrov se veselita dandanes kmečki in delavski stan pri nas!

Koliko boljše gre pa v tem oziru srednjemu stanu, ki ga sestavljajo po večjih krajih mali trgovci, obrtniki, rokodelci ter privatni in državni služabniki in uradniki nižjih plačilnih kategorij?! Nič boljše.

Vsi ti poslednje imenovani se bore z istimi težkočami kakor kmečki trpin in tovarniški sužnji, a razun tega pa morajo paziti (posebno nižji uradniki), da vzdržujejo nek gotov stanovski ugled, kar se že po stanu zahteva od njih. Torej to poslednje še na vrh vsega družega.

Kmečki delavec, če je zdrav in krepak, si pomaga deloma, če vse skupaj doma prepušča usodi in odhaja v Ameriko s trebuchom za kruhom.

Tudi to vprašanje je začelo postajati za naš narod vedno resnejše. Kmečki delavec zapušča domovino in odhaja v Ameriko iskat sreče.

Vzemimo, da je v novi domovini našel, česar je želel, tedaj pa je oškodovana stara domovina za eno delavno moč. V slučajih, da je oni delavec pustil doma družino, prihaja iz Amerike tam zasluženi denar.

Nacionalni ekonom bi rekel tu: „No, to je dobro: namesto dela toliko denarja, in stvar je urejena“.

Toda počasi! Izkušnja nam kaže neki drugi žalosten pojav.

Družina, ki je začela enkrat dobivati denar iz Amerike, ponehjuje ali deloma, ali pa celo popolnoma z delom na domu in živi od denarja, kakor kak penzionist. Če ima taka družina malo posestvo, je isto odsihdob zanemarjeno, ker družina ne čuti potrebe, da bi trdo delala, kakor v prejšnjih časih, ko ni vživala dobrot ameriškega cvenka.

Skode vsled dejstva, da to posestvo sedaj donáša manj, nego v prejšnjih časih, ne poplačuje ameriški denar!

V slučajih, ko en sam delavec v Ameriki preživlja tamkaj samega sebe in tu v stari domovini vso družino, je stara domovina oškodovana za vse one delavne sile, s katerimi razpolaga ta kmečka družina.

O moralni škodi za te ljudi, ki dosedaj brezskrbno pasejo lenobo, ne govorimo tu.

mlade, krepke in delavne moči, ki bi pa mnogokrat lahko delale po nasvetih starejših, v resnici sposobnih članic. Seveda je to vse še vprašanje časa, kdaj se zbere okrog ženskega društva toliko naprednih in izobraženih članic, zlasti učiteljic, ki bi mogle započeti reformni pokret.

In slednjič: ali ni sramotno, da so pustile slovenske žene propasti „Slovenko“, ki je bila kakor prvi slovenski ženski list naravnost izborna?! Po mojem mnenju imamo vendar že toliko ženske inteligence; zato apeliram predvsem na učiteljice, saj višje izobraženih Slovencek je le malo, ki bi vzdrževale ženski list.

Konkretnih nasvetov ni lahko podati, ker pridejo tu zopet v poštev gmotni razlogi. Sploh pa je težko govoriti o ženskem listu, predno nimamo koncentriranih moči.

S tem bi nekako končala ta razmotrivanja o slovenski ženi.

Ako reasumiram na kratko, povdarjam še enkrat, da naša žena je uživala in še uživa vse premalo prave, globoke in narodne izobrazbe; s tem se je zatrla njena individualnost in omejil njen duh. Zato kličemo ponovno: dajte izobrazbe in vzgibe slovenski ženi! Možeje Slovenci naj vendar že enkrat spoznajo vrednost izobražene žene in pomislijo naj, da naša pota niso ločena, temveč mož in žena naj delujeta v krasni harmoniji za izobrazbo, blagostanje našega naroda, za povzdigo njegove notranje vrednosti! In tako bodeta delovala ob enem tudi v prospeh človeštva sploh. (Zvršetek.)

Tržaški Slovenci! V nedeljo dopoldne vsi k sprejemu puljskih rojakov!

Radoveden sem, če imajo naši državniki statistiko o ohem denarju, ki prihaja danes iz Amerike v naše revne gorske vasi, in ki omogočuje tolikim ljudem, da jim ni treba delati na polju, kar bi drugače morali, ako bi izostala ona podpora?!

K draginji mesa.

Z Dunaja poročajo:

„Na zadnjem semnju živine na Dunaju ni bilo kljub znižani voznini na železnici in znižanim tržnim pristojbinam opaziti nikakega znižanja cen mesa, ampak še celo zvišanje. Na dunajskem magistratu da hočejo počakati še dva tržna dneva in ako še ne bo opaziti znižanja cen, se umaknejo olajšave glede znižane voznine in tržnih pristojbin ter se ukrepejo odredbe, ki pridejo le konsumentom v korist.“

Mi smo prav radovedni, v čem bodo obstojale te koristi za konsumente!

Iz Budimpešte pa javljajo:

„Avstrijsko železniško ministerstvo se je obrnilo na ogrsko trgovsko ministerstvo s prošnjo, naj bi z ozirom na draginjo mesa dovolilo 50 odstotno znižanje voznine za klavno živino, ki jo pošiljajo iz Ogrske na Dunaj. Avstrijska vlada utemeljuje svojo prošnjo s tem, da je v svrhu pocenjenja mesa taka odredba potrebna in apeluje na uslužnost ogrske vlade.“

„Budapesti Hirlap“ pa doznaje, da ogrska vlada nikakor ni voljna, da bi ustregla želji avstrijske vlade. List dostavlja, da je tudi avstrijska vlada na čistem v tem, da ogrska vlada njenih želj ne more izpolniti. Ona da je poslala ogrski vladi dotični dopis le zato, da bi dokazala pred javnostjo, da je storila vse možno za olajšanje draginje. V ogrskih vladnih krogih da akcije avstrijske vlade ne smatrajo za resno.“

Madjarski list je samo pozabil dostaviti, da tudi v Avstriji, izvzemši morda kakega krščansko-socijalnega backa, ne smatra te akcije dr. Weisskirchnerja nihče za resno.

Klerikalni panama na Koroškem.

K tej aferi, o kateri smo včeraj na kratko omenili, poročajo nadalje: Govori se, da je monsignor Weiss na svojem begu v Ameriko odnesel tudi denarje zadržane zveze. Vzel je denar brez znanja odbora in nadzorstva. Ta senzacionalna afera je stopila s tem v kriminalni stadij. Prizadeta je na njej vsa krščansko-socijalna stranka na Koroškem, počenši pri škofu. Gospodarskemu polomu mora slediti tudi politični polom. Obžalovati je treba žrtev brezvestnih spekulativ, siromašne kmete, ki ne izgube le svojega prihranjenega denarja, ampak morda celo vsa svoja premoženja.

„Upor“ bosanskih kmetov:

„Bosnische Korrespondenz“ poroča: „Dne 12. avg. t. l. se je dogodil slučaj, ki je v bosanskih agrarnih razmerah popolnoma osamljen. Ta dan je namreč večina kmetov vasi v okraju Bos. Gradiška odpovedala zastopnikom-agom tretjino, ki bi se jo bilo imelo ravno začeti pobirati.“

Kmetje v Jablanici, Trebovljanah, Grabovcih, Jurjaku, Mil-Brdi, Gornjih Grabovcih, Podgradi in Dolnji Grabovci — izključno v krajih, kjer bivajo pravoslavni kmetje —, so enodušno izjavili, da ne dajo tretjine in so ob enem naznanili došlim zastopnikom agov, da jim ne dovolijo, da bi v ta namen hodili po vaseh. Muslimanski lastniki zemljišč so ta dogodek takoj javili pristojni oblasti in jo prosili varstva. Okrajna oblast v Bos. Gradiški se je obrnila takoj na okrajno oblast v Banjaluki za hitro od pomoč. Z raznih postaj omenjenega okraja in drugih okrajev je bilo odposlanih v „renitentne“ vasi 200 orožnikov in čuje se, da so dobili tudi vojaški oddelki ukaz, naj bodo v pripravi. Uvedena je stroga preiskava, da se dožene provzročitelje tega gotovo karakterističnega kmetkega „upora“ in ni dvoma, da bodo krivci pozvani na odgovor.

Vsekako smo pred neko ravno tako novo, kakor resno prikaznijo in bilo bi zelo želeli, da se čimprej dozna, kje treba iskati inspiratorje tega gibanja“.

Nemški kmetje napadli častnike.

Minolo nedeljo je prišlo med prebivalci v Aistersheimu pri Solnogradu in tam nastaneno 5. stotnijo 59. pešpolka do gnusnih prizorov. Neki praporščak je po proglašenju povelja dal izvesti par vaj. Del prebivalstva pa je hotel to preprečiti. Neki kmet je nalašč vozil s plugom skozi postavljenjo stotnijo in klical pri tem: „Prostor!“ Hitro na to je prišel gostilničar, pri katerem so bili vojniki nastanjeni, ter rekel, da morajo takoj odstopiti, ker so na njegovem zemljišču. Med tem se je nabrala razburjena množica, ki je začela groziti praporščaku. Zato ni bilo možno izvršiti vaj. Zvečer je bila stotnja alarmirana, da bi spremenila stanovanje. Naenkrat so bile luči ugasnjene in začelo je leteti kamenje na častnike. Moštvo je bil na to prepovedan

obisk vseh gostiln v vasi. O teh dogodkih je bilo obveščeno orožništvo in uvedena je sodna preiskava.

Mi ne bi omenjali tega dogodka, ako bi se nam ne usiljevala misel na hrup, ki bi bil gotovo nastal v obeh aliranih tabornih — v nemškem in vladnem —, ako bi se bilo v kakem slovenskem kraju dogodilo kaj takega.

Tu gre za dogodek med nemškimi kmeti in nemškimi častniki. Lahko si živo predstavljamo, kaj bi bilo, da so kaj takega storili slovenski kmetje! Takoj bi bila na dnevnem redu — „velikosrbska zarota“. Našel bi se hitro kak Akurti, ki bi konstruiral „veleizdajo“ in predlagal za krivce najmanj — vislice. Na vsak način bi pa slovenske kmete, ki bi storili kaj podobnega, kakor oni v Aistersheimu, zaprl tako, da bi bili vsi črni, dočim bi moral občutiti posledice ves naš narod. Da vidimo sedaj, kaj se zgodi z nemškimi kmeti!

Domače vesti.

„Mazzinijanski“ falotarije. — Pišejo nam: Pred kakimi dvema meseci sta se nastanili v neki hiši ulice Manzoni dve takozvani „frajli“, ki „trgjeta“ v onih urah, ko drugi trgovci počivajo. Ena teh dveh je ločena od svojega moža, ker je preveč ljubila svojega — bližnjega.

Menda radi reklame za svojo — trgovino sta oddali dve sobi svojega stanovanja v najem onim otročajem, ki skrunijo veliko ime — Mazzinija. Ta družba sestoji iz fantičev 15—18 let, samih dvomljivih ekzistenc. V onih dveh sobah imajo razobešene slike: Garibaldija, Mazzinija, Cavourja in tako dalje. Stanovalci hiše so že siti provokacij, ki jih uganjajo ti pobalini. Vsaki hip dobivajo raztrešene po stopnjicah in na smetišču listke iredentistične naravi.

Kakova idejalno razpoložena slovenska duša bo morda zopet kričala o denunciacijah. — Mi pa priobčujemo to s povsem mirno vestjo in z zavestjo, da ti ljudje niso vredni nikacij obzirov od nas Slovencev. Kdor nam nastavlja nož na vrat, kdor nas preganja brez milosti in pardona — in to delajo oni, ki se poslužujejo te mularije — ta naj ne zahteva od nas sentimentalnosti.

Po nalogu svojih — zaplečnikov so ti fantalini delili te dni po mestu poziv za napade povodom obiska puljske narodne delavske organizacije. Poziv glasi v prevodu: „Meščani! Slovenci se pripravljajo za novo provokacijo proti italijanskemu značaju našega Trsta. Vlada, vedno enaka, ki favorizuje nerede, da more potem nastopiti proti meščanom, ki branijo svojo ekzistenco, je izjavila, da noče prepovedati izzivalni izlet. Meščani! Ne puščajte se tlačiti od avstrijske reakcije, nastopite kakor en mož proti takemu reakcionar-nemu početju in pohitite v imenu italijanskega Trsta v nedeljo dne 4. sept. ob 10. uri predpoludne na pomol Giuseppeina, da jih vsprejmete kakor za služujejo hrvatski provokaterji.“

Skupina mladeničev-Mazzinijancev“.

Kdo pozivlja torej na izgredne in poboje?! So-li taki ljudje vredni, da bi se drugi zavzemali za njihovo svobodo? — So-li sploh vredni svobode?! In slavna vlada, ali se nič ne zaveda, kako žalostno vlogo bi igrala, ako bi kapitulirala pred takimi mračnimi ekzistencami?! Mari naj bo utesnitev državljanov pravic in svobode res odvisno od dobre ali slabe volje tacihi pokvarjenec?! Potem pa nismo ne v ustavnih, ne v pravni in ne v moderni državi!!

Že napovedujejo — falzifikacije!! To pa je že višek drznosti in nesramnosti, ki jo je zagrešil „Piccolo“ te dni. — Našim Italijanom še ni dovolj, da jim je vlada — vzlic jasno izraženi volji večine parlamenta — tudi za predstoječo ljudsko štetje napravilo največjo uslugo, a nam največjo krivico s tem, da se bo zopet štelo na podlagi tistega famoznega „občevalnega jezika“. — Ne, to jim ni še dovolj. Ker je vlada izdala neko izvršilno naredbo, ki naj vsaj kolikor toliko omeji štetvenim komisarjem znane dosedaj navadne mahinacije in terorizovanje, je „Piccolo“ iz sebe in je v svoji drznosti in brezobraznosti posegel tako daleč, da „dokazuje“ z nesramnim čelom in brez sramu pravico komisarjev do korektur na izpovedbah strank.

Sedaj vidimo, da še nismo prav poznali nebotične brezobraznosti in perversnosti italijanskih politikov. — To je res že višek pokvarjenosti, če kdo kar naprej napoveduje, da bo falzificiral torej — go-ljujal!

K temu nastopu „Piccola“ se povrnemo v posebnem članku!

Plačevalcem osebne dohodnine. V smislu § 217 zakona 25. oktobra 1896 drž. zak. se javno naznanja, da je en izvadek za leto 1910 izdatnih plačilnih nalogov za osebno dohodnino glede davkoplačevalcev za cenilni okraj št. 1. Trst mesto (I. IV mestni okraj) in za cenilni okraj št. 2 Trst okolica (IV. V. in VI. predmestni okraj, ka-

tastralna občina Lonjer (in I. in II. kmečki okraj) od dne 10. do 23. septembra 1910 v sobi št. 124 pri tukajšnji davčni administraciji v uradnih urah od 9. predp. do 2. pop. davkoplačevalcem osebne dohodnine rečenih cenilnih okrajev prosto na ogled izpostavljen.

K ljubljanskim dogodkim. Dr. Tavčar in dr. Triller sta bila v zadnjem času predmet ostrih časnikarskih napadov. Očitalo se jima je nelojalnost napram Ivanu Hribarju. Dogodki so — po našem mnenju — dokazali, da ti napadi niso bili opravičeni. Mislimo torej, da bi bil sedaj skrajni čas, da ponehajo taki napadi iz lastnega tabora! To bi bilo želeli ne-le v interesu narodno-napredne stranke, ampak temveč v interesu skupne narodne stvari. Časi so tako resni, da bi bilo vsako nadaljnjo strankarsko cep-ljenje v pogubo skupni narodni stvari.

Na c. kr. izobraževališču in na dekliski vadnici v Gorici začne šolsko leto 1910-11 dne 19. septembra. Vpisovanje na c. kr. izobraževališču za učiteljice bo dne 19. in dne 20. septembra od 9.—12. ure zjutraj.

Gojenke, ki so ta zavod že obiskovale, zglasijo se stem, da se same predstavijo, ali pa dopošljejo ravnateljstvu svoje zadnje šolske spričevalo. Nove gojenke za I. tečaj se pa imajo 19. septembra predstaviti od 9. do 12. ure dopoludne pri ravnateljstvu.

V višje tečaje se ne sprejme novih gojenk. Dne 23. septembra ob 8. uri se začnejo ponavljalni izpiti.

Na kr. dekliski vadnici bo vpisovanje dne 20. septembra od 9. do 12. ure dopoludne in sicer za učenke v 1. razred in za one, ki so to šolo že obiskovale. Te naj prinesejo seboj zadnje šolske spričevalo. Učenke za I. razred pa naj prinesejo seboj: krstni ali rojstni list, zdravniško spričevalo o zdravih očeh, o stavljenju koz in ubožni list. V višje razrede se ne sprejme novih učenk. Redno poučevanje začne 22. sept. ob 8. uri zjutraj.

Razmere v mestni plinarni tržaški. To je bil dnevni red javnega shoda, ki ga je sklicala skupina NDO. „mestna plinarna“ minolo soboto zvečer v prostorih gostilne „Delavskega konsumnega društva“ pri Sv. Jakobu. Zborovalni prostori so bili natlačeno polni; in kako tudi ne, saj so razmere v mestni plinarni postale take, da morajo zanimati ne samo delavstvo, zaposleno v mestni plinarni, temveč tudi vse ostalo delavstvo.

Zgodilo se je namreč, da je vodstvo plinarne namesto na dopustu se nahajajočega ravnatelja prevzel nek inženir Guillermi, ki si je menda stavil nalogo, da hoče postopati z delavstvom kakor kak turški paša s svojimi sužnji.

Minolo nedeljo je izginilo v plinarni nekaj cunj, ki se rabijo za brisanje strojev, starih, za nobeno drugo stvar porabnih cunj, ki jih dobiva plinarna iz bolnišnic in kaznilnic. Nekaj delavcev — v vsem kakih 16 — je vzelo nekaj teh cunj, da jih porabijo za ovičanje nog pri delu v plinarni, da si jih ne opečejo. Iz plinarne ni odnesel nihče niti nitke. Morda je vsled denunciacije so pogrešili one cunje in posledica je bila, da so bili odpuščeni štirje delavci, ki so imeli po par takih ničvrednih cunj shranjenih v svojih omarih, da jih vporabijo pri delu. Med temi delavci je eden, ki dela že 18 let v plinarni, pa še ni bil stalno nameščen, ker je Slovenec! (In po stari praksi odpuščajo Slovence par dni pred dopolnitvijo triletne službene dobe in jih potem zopet sprejemajo, samo da jih ni treba potem stalno nameščati). Sedaj je imel ta delavec že par tednov nad tri leta službene dobe, a zato ga je sedaj odpuštil. Drugi delavec je bil že stalno nameščen, tretji pa sploh ni bil udeležen pri oni stvari, temveč je dobil one cunje po nakazilu svojega predstojnika in jih je nekaj shranil za nadaljnjo uporabo, ker ni vseh porabil. Vse te cunje sploh niso bile vredne niti 10 stotink, a zato je bilo treba odpuščati štiri delavce, med njimi očeta s sedmimi majhnimi otroci!

In ko so prišli delavci k inženirju Guillermu, je kratkomalo zarentačil nad njimi, da jih sune v... „ako se ne izgube iz pisarne.“

Umljivo je, da je tako ravnanje dalo povoda silnemu razburjenju delavstva, ki je na shodu v ostrih besedah bičalo to, vsak človeški čut globoko zaleče postopanje vodje mestne plinarne. Bila je deputacija plinarniškega delavstva pri mestnem županu, ki je obljubil, da se zavzame za stvar in v najkrajšem času potem sporoči vspehe svojega posredovanja. Shod je sklenil ostro resolucijo, s katero je pozval upravo mestne plinarne, da nemudoma zopet zaposli odpuščene delavce, odločno protestiral proti nezasišnemu postopanju inženirja Guillermi in zahteval pravično in nepristransko uredbo dela in zaslužka v mestni plinarni.

Do sedaj, ko to pišemo, še ni odgovora od mestnega župana. Razburjenje v mestni plinarni je doseglo vrhunec in bati se je najhujšega, ako se stvar ne uredi

takoj. Ako so se oni delavci res kaj pregrešili, ima pač vodstvo plinarne pravico jih kaznovati; toda za stvar, ki ni vredna stotinke, odpuščati delavstvo, to pač ne gre! Razburjenje je torej upravičeno in poklicani činitelji naj pač pazijo, da s svojo neopravičljivo strogostjo ne izzovejo viharja.

Slavnost obletnice razvitja zastave „Del. podp. društva“ je uspela najlepše v obeh svojih delih: na predpoludanski cerkveni slavnosti in na popoldanski veselici na vrtu „Konsumnega društva“ pri sv. Jakobu. Ob 8. uri zjutraj so odkorakali člani pod svojo zastavo in z godbo na čelu v cerkev sv. Antona novega. Tudi mnogo drugega občinstva se je uvrstilo v sprevod. Na sv. maši je krasno pevala „Ilirija“ od sv. Jakoba.

Istotako je pevalo to društvo na popoldanski veselici. — Pred in popoldne je svirala svetoivanska narodna godba. To-lika pevski zbor kolikor godba sta najčastnejše rešila svojo nalogo. — Izrekajoč „Iliriji“ najiskrenejšo zahvalo na storjeni veliki uslugi priporočamo svetoivansko zares dobro narodno godbo najtopleje našemu občinstvu.

Puljski izletniki bodo imeli skupen obed v narodnih gostilnah kmalu po oficijalnem sprejemu, torej med 11.30 uro in popoldnevom.

Prosimo torej stalne goste dotičnih narodnih gostiln, da za ta čas prepuste prostore izletnikom, da jih bodo gostilničarji mogli pošteno postreči.

Slovensko gledališče. Za sodelovanje v bodoči sezoni se je priglasil tudi še g. Viktor Cotič, znani igralec in pevec iz predlanske sezone.

Tržaška mala kronika.

Zaboden z nožem. Sinoči ob 11.30 so našli neki pasanti na oglu ulic Vitelli in Beccherie nekega težko ranjenega človeka ležati na tleh. Zaboden je bil z nožem tik srca. — Pozvali so Trevesa, ki je ranjencu nudil prvo pomoč in ga dal potem prenesti v mestno bolnišnico. Tam so ugotovili, da se imenuje Josip Dobrila, da je star 22 let doma iz Trsta in sluga tvrdke Greiniz. — Kakor se je pozneje konstatiralo, ima tri rane, eno v prsih in dve na plečih. Sumi se, da ga je ranil njegov svak.

Italijanski dezertir. Včeraj popoldne se je predstavil na policiji neki Josip Bratta iz S. Giorgio di Nogaro v Italiji, ki je izjavil, da je dizertiral od italijanske mornarice in da je prišel v Trst iskat dela. Izpustili so ga na svobodo.

Poskus samomora. — Alojzija Rižan, stara 25 let, stanujoča v ulici Cisternone št. 2 je včeraj ob 10.30 izpila več mero denaturiranega špirta. Pozvani zdravnik z rešilne postaje jo je poslal v bolnišnico.

Padel z voza. Josip Regent, iz Kontovela, je včeraj popoldne padel v Grljanu z voza in si je pri tem zlomil ključnico in hrbet. Prenesli so ga v mestno bolnišnico.

Aretiran gojuf. — Reška policija je brzajoč obvestila tukajšnjo policijo, da je pobegnil od tam neki Peter Pavel Chiavuzzi, doma iz Vidma, ki je ponesveril 800 kron in odnesel pete. Včeraj popoldne so ga iztaknili tu v Trstu in poslali v ulico Tigor.

Tržaški apaši. Predvčerajšnjem popoldne ob 2. uri je bil v ulici Solitario aretiran na zahtevo kočijaža Paskvala Mecchia, voznik Avgust Piutti, star 39 let, stanujoč v ul. Madonnina št. 42, ki se je bil dan poprejš zjutraj podal v stanovanje Mecchie in njegove stare matere ter zahteval, naj mu vrnejo budilnik, ki ga je bil dal v zastavo. Starka ni hotela tega storiti, tedaj jo je Piutti s silo vrgel na tla, strgal jej budilnik iz rok in na to zbežal. — Aretiranec taji ta čin.

Predvčerajšnjem ob 1 uri zjutraj je v ul. Zonta 33-letni mesar Just Gruden z roparskim namenom napadel vratarja hiše št. 7, ga vrgel na tla in neusmiljeno pretepel. — Redar, ki je pravočasno interveniral, je aretiral roparja.

Nasilnež in razgrajač. Včeraj zvečer je bil v neki gostilni v ul. Chiozza aretiran kovač Roman Bruna, ki je bil pijan in je nadlegoval druge goste. Na opomin krčmarja je kar zbesnel in začel razsajati. Ravnitako se je obnašal proti redarju.

Loterijske številke, izžrebane dne 31. avgusta:

Praga	32	11	52	40	69
Lvov	62	76	35	26	17

Koledar in vreme. — Danes: Egidij op. — Jutri: Štefan kr.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 25° Cels. — Vreme včeraj: zjut. dež; pop. oblačno, veter.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami.

Izpred sodišča.

Bolel ga je trebuš. 25-letni Marij Remec, voznik, doma iz Trsta, že kaznovan, je bil tožen, da je dne 12. avgusta t. l. vkradel na škodo g. To-

maža Zadnika sodček olja, vreden K 168-73, torej zločina tatvine §§ 171 in 176 II c), kaznjivega po § 178 k. z.

Remec je bil v službi pri g. Zadniku kakor voznik. Kakor takemu je g. Ivan Šinkovec, uradnik tovarne olja pri Sv. Ivanu, rečenega dne izročil 5 sodčkov olja z naročilom, da jih pelje: dva eni, dve drugi trdki v mesto, a petega v skladišča C na južno železnico. Prve štiri je Remec oddal, kamor mu je bilo naročeno, a petega je prodal.

Včeraj se je izgovarjal, da, ker ga je bolel trebuh, je moral med potjo... na stranišče. Seveda je pustil voz se sodčkom sam na ulici, a ko se je vrnil, ni bilo več sodčka na vozu.

Niso mu verjeli! Zašili so ga za štiri mesece v težko ječo.

Priporočljiva služkinja.

27-letna služkinja Marija Cvek, doma iz Ajdovščine, je bila tožena radi zločina tatvine po §§ 171, 173 in 176 II a) b) k. z. in kaznjivega po § 178 k. z., ker je dne 19. junija t. l. vkradla družini mesarja Ivana Rivolt, pri kateri je bila v službi še le od prejšnjega dne, več raznih predmetov (dragocenosti, obleke in perila) v skupni vrednosti K 396. Poleg tega je bila tožena prestopka proti § 320 g) k. z., ker se je po krivem izdajala za Antonijo Jagodnik, od katere je imela delavsko knjižico, in prestopka proti § 324 k. z., ker se je vzlic temu, da je bila izgnana odtod, vrnila v Trst.

Ona se je na razpravi priznala krivo obeh prestopkov, a tajila je tatvino. Zaslizane pričre, Ivan Rivolt, njegova sestra Ana in njegova soproga Pija, kakor tudi neka Ana Pupi, so pa potrdile obtožbo, vsled česar je sodišče obsodilo Marijo Cvek na 15 mesecev težke ječe in na posebno policijsko nadzorstvo po prestani kazni, ker je bila Cvekova že prej trikrat kaznovana radi tatvine.

Društvene vesti.

Občni zbor kolesarskega društva „Balkan“ se bo vršil dne 6. sept. ob 9 uri zvečer v dvorani „Trž. podp. in bralnega društva“, v ul. Stadion št. 19. Vspored: 1) Izpopolnitev odbora, 2) slučajnosti.

Obračamo se s ponovno sprošnjo do tistih gospodov in družin, ki so lansko leto pripomogli z darovi za jugoslovansko dirko, da bi tudi letos blagovolili poslati kake darove za primorsko dirko, ki se bo vršila 25. sept. ob treh popoldne po prihodu dirkačev. Odhod od Verdeltje v „Narod. dom“ na veselični prostor, kjer bo veselica in razdelitev daril.

Darove vsprejema blagajnik Podbršek ul. Stadion št. 19 I.

Zveza jugoslovanskih železničarjev. — Odborniki nadzorništva so vabljeni za danes ob 4. uri popoldne v svrhu revizije v društveno sobo. Preds. nadzorništva.

Vsi pevci pevskega društva „Trst“ jutri in v soboto zvečer k vaji, radi nedeljskega nastopa v Rojanu.

Kolesar. društvo „Balkan“ vabi vse člane k važnemu posvetovanju jutri v petek ob 9. uri svečer v kavarno „Minerva“ na Acquadottu.

— Veselo omizje železničarjev pri Peganu daruje v proslavo izvolitve g. Ivana Hribarja za župana ljubljanskega podružnici Ciril-Met. družbe na Greti 6 K.

Tržaška gledališča.

Minerva. Danes zopet Bizetova opera „Carmen“. Sezona se zaključuje dne 4. sept.

Nar. del. organizacija.

Sodelovanje dne 4. septembra so N. D. O. zagotovila dosedaj sledeča društva: „Citalnica“ in „Ilirija“ pri sv. Jakobu, „Trst“, „Zastava“ v Lonjerju, in „Zvon“ na Opčinah.

Danes in jutri pričakujemo še novih priglasitev.

Vsi zaupniki N. D. O. so vabljeni, da se jutri, v petek, zvečer točno ob 7.30 uri udeležijo sestanka v prostorih N. D. O. v ul. Lavatoio št. 1. v svrhu razgovora o sprejemu puljske N. R. O. v nedeljo dne 4. sept. — Prosimo polnoštevilne udeležbe.

Odbor N. D. O.

Izborni vspel javen shod je priredila NRO v Puli v nedeljo, dne 28. t. m. Na shodu je poročal predsednik tržaške NDO dr. Josip Mandić, ki je govoril o razvoju NDO in preuredbi njene, uprave po novih pravilih. Nato je prišel na delovanje socijalnih demokratov in zlasti ostro bičal njihov terorizem v Puli.

Končno je zagotovil puljski NRO, da jo Tržacani dne 4. septembra vsprejmejo kar najprisrčneje.

Za njim je govoril soc. demokrat Haramis, rekoč svoje otrobe tako dolgo, da se mu je začelo vse smejati. Odgovarjala sta mu dr. Mandić in Lacko Križ, ki sta temeljito zavrnila njegove neslanosti.

Govoril je tudi predsednik NRO Vrankovič, ki je v vzvišenih besedah slavil tržaško slovensko demokracijo in prečital brzobjavko tržaških tovarišev. Hotel je govoriti še soc. demokrat Furlan, znani denuncijant, a zborovalci mu soglasnim sklepom niso pustili govoriti.

Po končanih predsednikovih besedah se je shod zaključil v prepričanju, da NRO v Puli izbornu napreduje.

Vesti iz Goriške.

Kolesarsko društvo „Gorica“ v Gorici priredi — kakor smo že pisali — v proslavo XV. letnice svojega obstanka v nedeljo dne 11. septembra t. l. za „Jugoslov. prvenstvo 1910“ cestno dirko na progi Ljubljana—Postojna—Razdrto—St. Vid—Vipava—Ajdovščina—Črniče—Gorica.

Ob 11. in pol popoldne se bo vršil kongres vseh jugoslovanskih kolesarskih društev v veliki dvorani hotela „Zlati jelen“.

Ob 3. in pol popoldne bo velika ljudska veselica s 7 dirkami na dirkališču Velodromo. Vspored dirk:

I. Dirka juniorijev 3 kroge = 1000 m 3 nagrade, vložek 1 K.

II. Društvena dirka „Gorica“ 3 kroge = 1000 m vložek 1 K, 3 nagrade in trak z napisom „Društveni prvak 1910“.

III. Društvena dirka „Vrtobja“, 3 kroge = 1000 m vložek 1 K 3 nagrade.

IV. Dirka „Goriške kolesarske zveze“ 6 krogov = 2000 m. Vložek 1 K, 3 nagrade.

V. Dirka hitrosti 1 krog = 333 m, vložek 1 K, 1 nagrada.

VI. Dirka gostov 6 krogov = 200 m vložek 1 K — 3 nagrade.

VII. Borba za jugoslovansko prvenstvo na dirkališču za leto 1910. 10 krogov = 3333 m otvorena za vse člane vseh jugoslovanskih kolesarskih društev. Vloga 2 K, 3 nagrade. — Vsaki zmagovalec dobi še posebej krasno izdelan diplom. Ob 6. uri razdelitev daril ter pričetek ljudske veselice z godbo, plesom itd.

Prijave naj se pošiljajo na društvenega predsednika g. Rud. Drufovka, Gorica, Gosposka ulica, 3. Natančen vspered se bo dobivalo na dan slavnosti na veseličnem prostoru. O d b o r.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ajdovščini priredi dne 8. septembra t. l. svojo vsakoletno veselico z javno telovadbo, na kar opozarjamo že sedaj slavno občinstvo. Na veselici bodo sodelovala tudi nekatera druga bratska društva.

x Deželna norišnica se otvori v najkrajšem času. Tako trde dobroinformirani laški krogi.

x Kmetijski tečaj ljudskošolskih učiteljev, ki je trajal pet tednov, je bil — kakor smo že javili — zaključen minole sobote ob navzočnosti zastopnikov vlade in dežele. Učiteljem so se izdala spričevala.

x Imenik porotnikov za leto 1911 bo javno razpoložen pri goriškem mestnem anagrafičnem uradu od 6. do 13. septembra t. l. V tem roku je podajati eventualne reklamacije.

x Dijaška kuhinja v Gorici bo sprejemala dijake dne 17., 19. in 20. septembra od 10. do 12. ure predpoludne v ulici sv. Ivana št. 7. — Prispevkov je doslej le malo; mladino ljubi naj se zganejo, sicer bo treba odkloniti marsikaterega potrebnega dijaka!

Iz Sežane. Danes 27. 8. so došli semkaj še ostali 3 batalijoni 97. pešpolka. Vojaške vaje se vrše letos med Sežano in Komom. Dne 5. 9. odidejo v okolico štajnjsko, kjer se bodo vršile brigadne in devizijske vaje, ki bodo zaključene dne 14. septembra. Vojaki bodo nastanjeni po vseh občinah po Krasu. Skupno število možva pri 97. p.p. iznaša okoli 2200 mož. Istotoliko pri družih polkih.

Zahvala. Iz Devina: Podpisano si usoja najtopeje zahvaliti se vsem onim, ki so na katerisibodi način pripomogli, da se je slavje razviti zastave tako dobro vršilo v vsakem oziru.

V prvi vrsti se zahvaljuje g. Zinki dr. Rybačevi, ki je blagovolila sprejeti

Potujete ???

Dovolite en nasvet: Pogledajte si pred odhodom na novo dopeljo izbiro ženskih torbic, novčark in vsak. kovčegov v domači trgovini

Ivana Rucker, ul. Nuova 29

Za ženske! Klobučnice! za moške

Kamnoseški mojster

z državno skušnjo, trezen, pošten človek, išče se kot samostojen poslovodja večjega kamnoseškega podjetja. Omenjeni mora biti popolnoma vešč v vseh cerkvenih in umetniških kamnoseških delih. Znanje slovenskega jezika se zahteva. — Samo že izkušene prve moči imajo prednost. Vstop takoj, ali po dogovoru. — Ponudbe naj se pošiljajo na: „Prvo južnoštajersko kamnoseško industrijsko družbo v Celju“.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

Paolo Gastwirth

TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerna.

Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadilne dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

R. Gasperini, Trst

Telefon št. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice

Sprejme razcarinjaje kakoršnegasibodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGODORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spljetu. PRODAJA NA DROBNO CENE BREZ KONKURENCE.

RUDOLF SCHULTZE

IZ BERLINA koncesijonirani zobotehnik

Piazza Barriera vecchia, uhod ulica Sette Fontane št. 2, II.

bivši asistent zobozdravnika dr. Saklerja.

UMETNI ZOBJE PO NAJNOVEJŠI MODERNI TEHNIKI.

JAMČI SE ZA PERFEKTNO IZVRŠITEV.

Zmerne cene z ozirom na razmere manj posedujočih slojev.

POPRAVKI SE IZVRŠUJEJO V DVEH URAH. — SPREJEMA OD 9—1 IN 3—7.

UNIFORME

za enoletne prostovoljce

izdeluje elegantno in solidno takoj po meri in ceno

Jakob Rupp Trst

polkov krojač, velika vojašnica.

UMETNI ZOBJE

Piombiranje zobov Izdiranje zobov brez vsake bolečine

Dr. J. Čermák || V. Tuscher

zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

MIRODILNICA Gius. Macorin, Trst

Piazza Carlo Goldoni 6. Zaloga barv, povlakov, olja, čopičev

Prah za skisano vino. Specijaliteti: prašek za odebeljenje živali; fluid za okreptanje.

Slovinci in Slovani vseh dežel!

Kadar potujete skozi Trst, ali pridite v Trst, ne odpotujte, predno ste obiskali znano trgovino „All' Alpinista“ SAN SEBASTIANO št. 7.

In vi, Čehi tu bivajoči, vedite, da lastnik te trgovine je rodom Čeh in govori vaš lep jezik. — Njegova trgovina ima vse potrebščine za hribolazce in potovalce sploh.

Udani D. Arnstein.

Specijaliteti: usnjati predmeti kakor na primer: kovčegi, torbice itd. poznane tovarne Franc Zeller na Dunaju. Predmeti pripravni za darila. — Nepremojljivi angleški plašči trdke Boughton P. Frankenstein & Sons. ■■■■■

Na Opčinah!

Prodaja vsakovrstne mrtvaške predmete: krste, vence, voščene sveče itd. itd.

Ima zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja iz Trsta, Corso 49 Sprejema naročila pogrebov itd. itd.

JOSIP MRZEK, Opčine št. 170.

kumištvo in za navdušeni govor ob razvitiu. Nadalje državnemu in deželnemu poslancu g. dr. O. Rybaru, ki je s svojo prisotnostjo počastil to slavje.

Toplo se zahvaljujemo pevsk. društvu „Adriji“ ter združenji godbi, ki je ob tej priliki priredilo izlet s posebnim parnikom in s tem pripomoglo do večjega uspeha; „Vesilici“ iz Skednja, „Nabrežini“ iz Nabrežine, „Krasu“ iz Opatjegasela, „Slov. bralnemu in podpornemu društvu“ iz Gorice, „Grmadi“ iz Mavhinj za sodelovanje.

Enako se zahvaljuje „Hajdrihu“ s Proseka, „Pevskemu društvu“ iz St. Andreža, „Morju“ iz Sosljana, kolesarskemu društvu „Gorica“ iz Gorice, „Čitalnici“ pri Sv. Jakobu, NDO, „Kolu“ iz Trsta, „Straži“ iz Tržiča, Pevskemu in glasbenemu društvu iz Gorice za udeležbo.

Slednjic se zahvaljuje vsem odbornikom, ter pridnim društvnikom za obilen trud na pripravah, vsem časnikom, ki so prijavljali naše dopise, vsem udeležnikom te slavnosti ter vsakemu, ki je kakorsibodi pripomogel do tega velikega koraka naše „Ladije“.

Za bralno-pevsko društvo „Ladija“ Ivan Pless Rudolf Gasperin predsednik tajnik.

Strela zažgala hišo. Iz Gorice 31.: Danes med 3. in 4. uro zjutraj je bila tukaj in v okolici silna nevihta. Med nevihto je strela udarila v hišo kmeta Frana Peloša v Gorenji Vrtojbi. Hiša je začela takoj goreti in ogenj se je razširil tudi na hlev in senik. Z veliko težavo so rešili živino. Ogenj je uničil vse pohištvo, seno in poljske pridelke. Stanovalci so se zamogli komaj rešiti. Iz Gorice so došli gasilci, ki so ogenj omejili, da se ni razširil dalje.

Vesti iz Istro.

Koprska razstava. — Iz Kopra 31.: Kakor se govori, ja razstavni odbor sklenil, da bo tukajšnja razstava zaključena dne 3. oktobra t. l.

Iz Kopra 29. 8. 1910. Tu sporočamo javnosti nekoliko dejstev, ki so se vršila 28. t. m. povodom tekme „fanfar“ vseh pet neodrešenih dežel (bilo je vsega skupaj 8 fanfar) ter ustanovnega občnega zbora isterskega italijanskega visokošolskega dijaštva v skupno istrsko zvezo.

Ko je ob 10. uri dospel parnik z izletniki, je le te vsprejela koprška godba in jih odvedla od pomola do razstave, in sprenehoma svirajoč tisto za nas toli izzivalno pesem: „Lasse pur che i canti e subi“ — tako, da se je vsem poštenim ljudem že gabilo.

Na tekmi in pri obhodu po mestu so skoraj vedno svirali ono: „I bersaglieri portano la piuma sul cappello, avanti il colonello...“ ter druge laške komade iz kraljestva.

Na popoldanskem obhodu so dvignili v gnceči italijansko „trikoloro“ ter jo takoj zopet skrili, kakor navadno.

Po tekmi v razstavi so šle vse fanfare po mestu proti pomolu; za njimi pa ni šel nihče; ko pa so šli zadnji — in le ti so bili bersaglieri iz Zadra kakih 30 na številu — šli so v sprevedu vsi laški visokošolci in še drugi, kakor 300. Najbolj so kričali visokošolci: „Evviva la terra italiana e per sempre italiana! Evviva Italia, evviva Garibaldi“ itd. Peli so tudi neprenehoma: „Se vole le scote slave, ande a Lubiana, perchè Trieste, se e resterà italiana“. Ravnoiste bersalijere so tudi nosili na ramenih. Kakor karakteristično bodi zabeleženo, da pri sprevedu ni bilo ni enega orožnika blizu.

Ob 9. in tričetr zvečer sta odšla zadnja dva parnika. Vpili so vse možno: „Evviva le cinque punte“, „Evviva Mazzini“, in še „Evviva la terra italiana e per sempre italianissima“ itd. brez konca in kraja.

Še nekaj značilnega. Neki Slovenec se je hotel vkrcati na parnik. A ko je slišal tako kričanje, je jel glasno protestirati, češ: Tukaj ni Italija! Naj gredo v Italijo! Tako kričati se ne sme tukaj v Avstriji! A mož je dobil takoj plačilo za svojo patrijotično navdušenje... Aretirali so ga in ga odvedli v ječo!

Žal, da nisem mogel doznati, kdo je bil dotičnik. Glavno je, da so ga aretirali samo zato. (Prav se mu je zgodilo, niti tega ne ve, da je v naših krajih tako protestiranje kaj nevarno, Op. ur.)

To so gola fakta, ki so se dogodila včeraj v Kopru. — Sedaj pa si dovoljujem vprašanje: V Ljubljani ne smejo vsklikati niti „živio“. Kako to, da drugi narodi delajo kar sami hočejo?

Ako bi Slovenci v Ljubljani zagrešili kaj sličnega, to bi bili po konci vsi komisarji, redarji in orožniki. Italijani nam ne privoščajo svobode, pa tudi mi je ne smemo dovoljevati njim! Če že nočejo drugače, pa naj bo: zob za zob!

Lovci in strelci, pozor! Pripravljalni odbor „Lovskega in strelskega društva za Istro“ vabi vse prijatelje lova in streljanja iz koprškega sodnega okraja in iz Trsta na ustanovni občni zbor, ki se bo vršil pri Sv. Antonu dne 8. septembra t. l. ob 4. in pol pop. s tem le dnevnim redom:

- 1. Poročilo pripravljalnega odbora. — 2. Čitanje potrjenih pravil. 3. Sprejemanje udov. — 4. Volitev: a) predsednika, b) 6 odbornikov, c) namestnikov, č) 2 pregled-

nikov. — 5. Sprejetje lovskih zemljišč v zakup. — 6. Sestava društvenega notranjega reda. — 7. Odločitev kraja bodočemu občnemu zboru. — 8. Slučajnosti.

Takoj pri vstopu v društvo je plačati 4 krone vstopnine. Členarina se določi v notranjem redu. Po vsem slovenskem delu Istre se v večjih krajih lahko ustanove podružnice.

Na svojih tleh bodimo mi gospodarji!

Druge slovenske dežele

Kmetijska Čitalnica v Podragi priredi dne 4. septembra ob pol 4. uri pop. veselico na dvorišču g. Frana Žgurja z bogatim in zanimivim vspreedom.

Čisti dobček je namenjen deloma Čitalnici, deloma CM družbi. — Preplačila se bodo hvaležno sprejemala.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj ins. oddelku.

V najem se oddajo razne meblirane sobe s hrano ali brez iste. Na razpolago je tudi vrt. — Ulica Se glijo „Albeigo Transvaal“, Bencič. 1430

Javni ples priredijo mladeniči v nedeljo 4. septembra od 5. do 11. ure zvečer na Trsteniku 1424

Soba meblirana z razgledom, se odda v ulici Bel edero 2 A. vrata M. 1429

V najem se išče gostilna z zemljiščem, blizu Vipave ali Ajdovščine. Ponudbe z pogoji pod „GOSTILNA“ na Inzeratni odd. Edinosti. 1421

Soba prezna a i meblirana se po ceni odda v ulici S. Anastasio št 2. 1426

PLES

na planem priredijo barkovljanski mladeniči v nedeljo dne 4. septembra 1910 za velikimi železniškimi mostovi.

Nicoló Cicin

tehtničar se je preselil iz ulice Solitario v ulico Majolica št. 10 (vogal ulice Sorgente)

GOSTILNA N. D. O.

ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejem slogu slikana. Točijo se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo goroka in mrzla jedila. Gostilna je otvorjena vsako soboto in nedeljo do 1 ure popolnouchi.

NEZASLIŠNO vsake cene imajo večkrat tkanine za moške in dame. Temu se izognete, če naročite neposredno pri tvrtiki tkanin. Zatorej zahtevajte, da se vam brezplačno dopolnja moja bogata kolekcija jezenskih in zimskih vzorov. Tuglem je s produkti I. reda in apertalni novosti sezije. — Izposliljalna tvrtica sukna Franz Schmitt, Jägerndorf 103, Av. Slezija.

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi zvedenec, TRST, Carlo Goldenijev trg šte. 11 Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Brizgalnice

raznih vzorcev. — Popravki z največjo natančnostjo in jamstvom se izvršujejo v mehanični delavnici inštalacij kakor tudi vode in plina

G. Simsich & A. Boschin Trst, Via Rossetti 5, Telefon 133, rim. IV.

LASTNA HIŠA Telefon št. 262 Največje narodno spedijsko podjetje na Kranjskem JOSIP SKERLJ Ljubljana, Ourajska cesta 29 (ex Bavar. dvor) se priporoča za vsa v spedijsko stroko spadajoča naročila, katero izvrši točno in solidno po najnižjih cenah.

Prodajalna slanine: in: delikates z buffetom Alojzij Kranjc, Trst ulica Sanità 22 (vogal ulice S. Giorgio 5)

Pivo Dreher, uležano in Kaiserjevo. Španska vina iz The Continental Bodega Company. — Dezertna vira bela in ruščica iz leti princa Lichtensteina v Feldsburgu in grofa Lantierija v Vipavi. Vsaki dan kuhana gnat, stanjelska gnat in raznovrstne slanine Sveže surove maslo iz planin in izbran sir.

Naznanilo. Naznanja se slavnemu občinstvu, da se nabuja dobrosnana trgo-VATOVEC vina jastvin: (prej trg Barriera vecchia) sedaj ul. Istituto 25 (vogal ul. Manzoni 1) Zaloga testenin domačega pridelka, „PEKATETE“ z ILIRSKO BISTRICE, tušnj. pridelka in napolitanskega. Zaloga olja iz oljk, vinskega jesiha, kave, sladkorja itd. Posebnost: vina domača in zunanja vsteklencah in pivo. Toplo se priporoča slavni občinstvu in svojim prejšnjim cenjenim odjemalcem. Naročnine po pošti od 5 klgr naprej se izvršujejo po nizkih cenah.

Antonio Spanghero DEKORATIVNI SLIKAR Naslednik tvrdke DELAVNICA: DOMENICO DELISE. Via Madonnina 7 Trst VELIKA ZALOGA. — Papir za tapetiranje najboljših tovarn. Prevzame vsakovrstna stavbena dela in dekoracije za sobe. — SPECUALITETA: Imitacije lesa in marmorja, izložne table.

Prva in edina pisarna v vojaški stvari ulica Caserma 5, il. n., Trst Daja navete in informacije o vsem kar se tiče novčenja in voj. službe. Izdeluje in odpošilja vsako vrsto prošnj vojašk. značaja — oproščanje od vsj in kontrolnih shodov, enoletno prostovoljstvo, ženitbe, dosezanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe vsprejeta v vojske šole itd. — Pooblaščena je zastopati stranke pred oblastnjami. — Posreduje v najtežavnih slučajih — Reševanje hitro in točno — Uradne ure: Ob delavnih dneh od 9. do 12. predp. in od 4. do 7. popol. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. popold.

MICHELE ZEPPAR Trst, ulica San Giovanul 6 in 2 TELEFON šte. 11-85 s podružnico v Zadru. Zaloga majoličnih peči in štedilnikov (Sparherd) lastnega izdelka. Edino zastopstvo tovar. majoličnih peči: Carl Mayer's Sobne, Blansko Izbera plošč za stene kakor tudi za štedilnike. Majolič. peči izdelane za trazen ogenj, uporabljivo tudi na plin.

Český hostinec v Terstu Alla Meridionale Češka gostilna v Trstu

CANTI JUGOSLAVI Iv. Kušarja se dobivajo v „Slovanski knjigarni in trgovini papirja“ JOSIP GÖRENJEC, Trst, ul. Veldirivo 40. Knjiga stane broj. K 3 lično v platno vezana K 4

20 do 50 kron na dan lahko vsakdo zasluži z razpečevanjem novega predmeta, ki se rabi v vsaki hiši. — Poljite v pismu za pojasnilo snamko za 30 vinarjev in svoj naslov Josip Batič, Idrija (KRAJNSKO)

Odvet. pisarna Dr. Gregorina in Dr. Slavika išče pisarnišk. vajenca.

Bogomil Pino bivši urar v Sežani ima svojo novo PRODAJALNICO: UR v TRSTU ulica V. Bellini 13 (na proti cerkvi sv. Ant. nov.) Vso kourstne verižice PO TOVARNIŠKIH CENAH

Obrtno-umetni zavod za izdelovanje lesa Marino Pečenko & Co. DELAVNICA: Trst, via della Tesa, 31. ZALOGA POHIŠTVA: via Madonnina šte. 12. Velika izbira spalnih sob, od kron 250 do 300 in 360 ter posameznega pohištva. — cene zmerne. — Ceniki na zahtevo.